

**Zápisnica zo zasadania Snemu SAV,
ktoré sa konalo videokonferenčne 24. mája 2022 od 9:00 hod.**

Prítomní: podľa prezenčnej listiny

Neprítomní ospravedlnení: A. Luptáková, M. Ťapajna, Y. Velísková, Ľ. Kľučár, Ľ. Košťál, I. Lacík

Neprítomní neospravedlnení: O. Križanová, D. Žitňan, M. Muránsky

Prízvaní: členovia Predsedníctva SAV, členovia výboru rady riaditeľov, výborom snemu vybraní zamestnanci Úradu SAV, neprítomnými členmi snemu delegovaní zástupcovia ich akademických obcí (bez hlasovacieho práva)

PROGRAM

1. Otvorenie
2. Schválenie programu zasadnutia
3. Voľba pracovných komisií (mandátová, návrhová)
4. Kontrola správnosti zápisnice, kontrola plnenia uznesení Snemu SAV
5. Informácia o aktuálnej situácii SAV
6. Informácia o rozpise rozpočtu SAV na rok 2022 v zmysle snemom schválených zásad
7. Prerokovanie a schvaľovanie návrhu Dodatku č. 1 k Zásadám návrhu a rozdelenia rozpočtu akademie na rok 2022
8. Rôzne
9. Záver

K bodu 1

Predsedníčka Snemu SAV Katarína Gmucová otvorila o 9,00 hod. zasadnutie Snemu SAV. Privítala naňom členov snemu a P SAV, pracovníkov Ú SAV, ako aj ďalších hostí. Uviedla, že ide o historicky prvé zasadnutie prenášané naživo on-line pre verejnosť prostredníctvom kanálu YouTube.

K bodu 2

Program zasadnutia bol schválený hlasovaním v navrhutej podobe.

K bodu 3

K. Gmucová v mene výboru snemu navrhla zloženie jednotlivých komisií, zapisovateľa a overovateľa:

Mandátová komisia: M. Kadúc (predseda), D. Antolová, A. Kalistová

Návrhová komisia: J. Gálik (predseda), K. Nemoga, V. Hvozdíková

Zapisovateľ: R. Passia

Overovateľka: D. Antolová

Návrh bol hlasovaním schválený. K. Gmucová upozornila, že CSČ SAV, v. v. i. je stále ako celok zaradené do I. komory Snemu SAV, keďže P SAV doposiaľ neprijalo uznesenie o zaradení organizačných zložiek

organizácií združených v CSČ SAV, v. v. i. do oddelení vied. Členovia snemu za Encyklopedický ústav SAV a Archív SAV sú preto členmi I. komory snemu. Informovala tiež o tom, že Ústav štátu a práva SAV, v. v. i. napriek opakovaným výzvam výboru snemu doteraz nezvolil nástupcu rezignovanej členky snemu, z týchto dôvodov má aktuálne III. komora menej členov ako v minulosti.

K bodu 4

K správnosti zápisnice z ostatného zasadnutia snemu neboli žiadne pripomienky. Snem vzal na vedomie kontrolu správnosti zápisnice (*Uznesenie č. 1 v prílohe č. 1 tejto zápisnice*). V rámci kontroly plnenia uznesení Snemu SAV navrhla K. Gmucová v mene výboru snemu zrušiť uznesenie č. 3 z 15. decembra 2020. Dôvodom je jeho praktická nevykonateľnosť, pretože priority rozpočtu nie sú známe v čase jeho schvaľovania v sneme. K. Gmucová k návrhu na zrušenie uznesenia otvorila diskusiu, do ktorej sa neprihlásil žiadny účastník zasadnutia. Predseda návrhovej komisie J. Gálik následne predložil na hlasovanie uznesenie snemu o zrušení uznesenia č. 3 z 15. 12. 2020, ktoré bolo schválené (*Uznesenie č. 2*).

Ostatné uznesenia boli splnené. „Živé“ uznesenia bude snem kontrolovať na svojom septembrovom zasadnutí, ide o uznesenia č. 7 a 8 zo 7. decembra 2021 vo veci vypracovania analýzy dopadov výkonového financovania a vypracovania návrhu na zohľadnenie autorských podielov vo výkonovom financovaní Predsedníctvom SAV. Materiály majú byť členom snemu k dispozícii do 1. 9. 2022.

K bodu 5

O aktuálnej situácii v SAV vo svojom vystúpení referoval predseda SAV P. Šajgalík. Na úvod informoval o spoločnom zasadnutí P SAV a výboru snemu, ktoré sa uskutočnilo 17. mája 2022 a jeho cieľom bolo po dlhšom pandemickom období prehĺbiť komunikáciu týchto dvoch orgánov. Na stretnutí sa najviac diskutovalo o periodickom hodnotení výskumnej, vývojovej, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti, ktoré pripravuje MŠVVaŠ SR. Rada riaditeľov vypracovala k manuálu tohto hodnotenia podrobné pripomienky, tento materiál bol v mene SAV odoslaný štátnemu tajomníkovi ministerstva školstva. Ministerstvo tiež vyhovel žiadosti z 3. oddelenia o posun termínu odovzdania podkladov hodnotenia. Podľa predsedu SAV štátny tajomník vyhlásil, že periodické hodnotenie by nemalo mať vplyv na rozpočet akadémie. Prioritu má naša vlastná akreditácia, periodické hodnotenie má byť istou porovnávacou platformou medzi SAV a VŠ.

Ďalšou páľčivou témou je energetická situácia na SAV, ceny elektriny a plynu prudko stúpajú. P. Šajgalík uviedol, že člen P SAV F. Simančík spracoval analýzu zameranú na možnosti šetrenia energiami. Postupne budeme prechádzať na spolufinancovanie energií jednotlivými pracoviskami SAV. Dôvodom je, aby každá organizácia SAV chápala úsporné opatrenia a dodržiavala ich.

Ďalšou témou, ktorú P. Šajgalík otvoril, bol Plán obnovy. V rokovaníach s decíznou sférou sa tu nepodarilo pokročiť, žiadosť o prijatie u ministra financií zatiaľ nebola akceptovaná. Slovenský plán obnovy sa k SAV nezachoval férov, pretože nie sú vyčlenené účelové prostriedky priamo pre akadémiu.

Zverejnená bola výzva pre ukrajinských vedeckých pracovníkov a doktorandov, ktorá rešpektuje návrh SAV. V rámci ústavov treba túto správu propagovať, aby sme získali čo najviac kvalitných vedcov, na projekt je vyčlenených 15 miliónov eur.

Uskutočnilo sa stretnutie predstaviteľov SAV a AV ČR. Dôležitou témou boli otázky bezpečnosti vedy a výskumu vo vzťahu k medzinárodnej situácii. V ČR bezpečnostné služby štátu konzultujú s akadémiou

otázky spolupráce s krajinami ako Čína a Rusko. Aj SAV pripravuje bezpečnostnú stratégiu, ktorá ústavom umožní orientovať sa v tejto problematike.

Chystá sa stretnutie akadémií V4 v Budapešti. Témou budú aj ERC granty. Podľa P. Šajgalíka je cesta SAV k získaniu týchto grantov dobrá, musíme však byť trpezliví. Priame úspechy zatiaľ chýbajú. No skúsenosti z iných akadémií sú podobné, prechádzali podobnými problémami.

Po vystúpení P. Šajgalíka sa otvorila diskusia:

L. Hluchý sa pýtal na presný spôsob, ako chce SAV zvládnuť zvýšenie cien energií. P. Šajgalík uviedol, že každá budova by mala mať merače a mala by byť schopná regulovať prístup tepla, aby boli možné lokálne úspory a zodpovednosť konkrétnych budov a pracovísk. Spolufinancovanie organizácií by malo byť v únosnej miere.

B. Láštiová sa zaujímala o to, čo presne znamená toto spolufinancovanie, aký kľúč sa bude využívať pri rozrátavaní nákladov. P. Šajgalík odpovedal, že primárne ide o areál na Patrónke, kde sa zatiaľ nakupuje centrálné cez SÚZ. Možnosti sú rôzne, napr. prerátať náklady na m² podlahovej plochy alebo na počet zamestnancov. Do úvahy pripadá aj možnosť zaviesť povinný home office v zimnom období.

D. Pucherová sa zaujímala o to, kedy bude otvorená schéma Impulz. Podpredseda SAV P. Samuely odpovedal, že výzvu už schválilo predsedníctvo a informácia na webe sa bude čoskoro aktualizovať. Výzva bude otvorená do 31. augusta 2022, aby mali kvalitní uchádzači dostatok času na prípravu žiadostí.

E. Kutejová sa vrátila k problematike vysokých cien energií, najmä v súvislosti s nedostatočnou tepelnou izoláciou niektorých budov SAV. P. Šajgalík odpovedal, že situáciu musíme riešiť komplexne a jednoduché a okamžité riešenia, bohužiaľ, nie sú k dispozícii. Pri zatepľovaní budov treba žiadať o podporu ministerstvo životného prostredia. A. Gajdošová sa zmienila o podobnom probléme v areáli SAV v Nitre. P. Šajgalík uviedol, že treba analyzovať stav budov, aby sa šetrenie energií, zateplenie a zníženie energetickej náročnosti mohli realizovať. Treba ísť aj cestou diverzifikácie zdrojov – teda využívať tepelné čerpadlá, solárne panely a pod.

I. Broska sa zaujímal o možnosť získať dotáciu na zamestnávanie ukrajinských vedcov postihnutých vojnovým konfliktom. P. Šajgalík uviedol, že podrobnejšie informácie poskytne dodatočne člen P SAV M. Radvanský, ktorý sa zasadnutia snemu nemohol zúčastniť pre iné povinnosti. Link na príslušné informácie vzápätí poskytla podpredsedníčka SAV Z. Panczová.

D. Magdolen sa opýtal, aká čiastka je v rozpočte SAV vyčlenená na program Impulz. P. Šajgalík odpovedal, že ide o trikrát 160 000 eur. V rámci prvej výzvy sme udelili tri štipendiá, komisia však vybrala až osem projektov, ktoré by sa mali financovať, čiže konkurencia je v tomto programe pomerne veľká. Ministerstvu školstva sme ako špecifické know-how prezentovali schému SAV Impulz, no napokon financie z plánu obnovy bude spravovať APVV, samostatné prostriedky pre SAV neboli vyčlenené. APVV sa o projekte Impulz vyjadrila pozitívne, ale konkrétne výsledky zatiaľ nie sú. P. Samuely upozornil, že hoci máme eminentný záujem o podporu z fondu obnovy, jeho činnosť sa skončí v roku v 2026, čiže nejde o dlhodobú vec a Impulz chceme financovať aj sami nezávisle od fondu obnovy. Snem zobral správu predsedu SAV *uznesením č. 3* na vedomie.

K bodu 6

Informáciu o rozpise rozpočtu SAV na rok 2022 v zmysle snemom schválených zásad poskytol podpredseda SAV Juraj Koppel.

V rozpočte je v príjmovej časti podobná situácia ako v minulých rokoch, no problém predstavuje prudký nárast výdavkov na energie. Ak by sa malo pristúpiť k spolufinancovaniu energií zo strany ústavov, bude treba otvoriť zásady rozpočtu. P SAV by tento návrh predložilo na septembrové zasadnutie snemu. Druhým problémom je 3-percentná valorizácia v zmysle kolektívnej zmluvy. Nedostali sme na ňu špeciálne vyčlenené prostriedky od MF SR, musíme to riešiť v rámci svojich zdrojov. Na májové P SAV preto J. Koppel predložil návrh možných úspor, aby bolo možné túto valorizáciu pokryť. Čiastočne ide o presun niektorých výdavkov do budúcoročného rozpočtu.

K otázke priorít J. Koppel uviedol, že priority sú termín, ktorý sa používa pri návrhu kapitoly rozpočtu, ale ide o položky nad rámec bežného rozpočtu. V minulosti sme dostali financie na takúto prioritu v prípade zateplenia budov v areáli na Patrónke a na nákup prístrojov. Aktuálne priority sú: podpora excelentného výskumu, excelentní pracovníci (reintegrácia slovenských a prijatie zahraničných pracovníkov prostredníctvom piatich programov SAV), investičnou prioritou je príprava polyfunkčného pavilónu a obnova kultúrnych pamiatok vo vlastníctve SAV. O podporu týchto priorít sa usilujeme každoročne, ale doposiaľ neúspešne.

Návrh rozpočtu kapitoly SAV na rok 2023 je 92 miliónov, ide o nárast o 7 miliónov eur, to by bola pozitívna správa pre SAV – nie je to síce rozvojový rozpočet, ale išlo by o započítanie tohtoročnej inflácie.

K. Gmucová sa v úvode diskusie opýtala, čo teda považujeme za priority v zásadách rozpočtu. J. Koppel odpovedal v tom zmysle, že by sme mali termín *priorita* rezervovať pre návrh štátneho rozpočtu. V čase, keď sa schvaľujú zásady rozpočtu SAV, možno informovať o prioritách, ktoré sme predložili MF SR, ale v kontexte zásad návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie by sme používali termín „akcie celoakademického charakteru“. P. Šajgalík v krátkej reakcii uvítal, že MF rešpektuje dohodu o navýšení rozpočtu aspoň o infláciu.

Široká diskusia sa rozvinula najmä k problematike možného šetrenia nákladov na energie v špecifických podmienkach jednotlivých organizácií SAV. L. Hluchý je k možnostiam ušetriť za energie skeptický, ide o výnimočnú a krízovú situáciu a mnohé organizácie už svoje zdroje šetrenia vyčerpali predtým. P. Šajgalík apeloval na komplexné riešenia, napr. aj v oblasti využívania materiálov a energií pri experimentoch, treba zvýšiť celkovú zainteresovanosť pracovníkov SAV.

Z. Sekeráková-Búriková komentovala návrh na prácu z domu v tom zmysle, že nie je správnou cestou delegovať zvýšené náklady na energie na zamestnancov. K tejto otázke vystúpili aj B. Lášticová, K. Gmucová, K. Nemoga a V. Hvozdíková, ktorá načrtla situáciu ústavov sídliačich v spoločných budovách, kde sú aj byty a celkové náklady ústavy nevedia výrazne ovplyvniť, pretože 60 percent sa platí podľa podlahovej plochy.

Člen P SAV F. Simančík uviedol, že šetrenie musí byť na viacerých úrovniach. V rámci centrálnej úrovne by sa rozličnými úsporami a rekonštrukciami dal odber tepla znížiť až o tretinu. Na tieto rekonštrukcie chce P SAV získať dodatočné zdroje. Išlo by napr. o zavádzanie pomerného merania, ventily, regulácie, drobné rekonštrukcie. No aj na úrovni jednotlivých pracovísk musí dôjsť k úsporám. Predseda Rady riaditeľov F. Ruttkay navrhol, aby P SAV určilo konkrétny termín, dokedy majú ústavy predložiť návrhy na úsporné opatrenia.

Po diskusii Snem SAV vzal informáciu J. Koppela *uznesením* č. 4 na vedomie.

K bodu 7

Nasledovalo prerokovanie a schvaľovanie návrhu Dodatku č. 1 k Zásadám návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2022. J. Koppel predstavil materiál, ktorý nadväzuje na predošlý bod programu. Týka sa možnosti využiť príjmy z prenájmu budov nielen na údržbu a rekonštrukcie, ale aj na krytie zvýšených výdavkov za energie.

K. Gmucová uviedla, že k tomuto návrhu neboli zaslané žiadne pripomienky členov snemu. V otázke adresovanej pôvodne J. Koppelovi sa opýtala, aké sumy sú vlastne predmetom riešenia tohto dodatku. Ak organizácia nepoužije príjmy z prenájmu budovy na jej zveľadenie, kde v súčasnosti tieto peniaze končia?

J. Koppel nemal na sneme k dispozícii príslušný materiál, ale doplnil ho F. Ruttkay, ktorý uviedol, že ide o cca 12-13 organizácií a sumy za prenájom sa pohybujú od 1000 do cca 30 000 eur. Zdôvodnil nesúhlas RR s týmto návrhom P SAV, základom ich postoja bolo, že východisko z energetickej krízy treba hľadať centrálnne na úrovni SAV. F. Simančík doplnil, že dodatok by zvýhodnil tie organizácie, ktoré niečo prenajímajú. Opatrenia by však mali byť nediskriminačné, aby sa nestalo, že niekto minie peniaze pôvodne určené na údržbu za energie a neskôr bude žiadať financovanie rekonštrukcie z centrálnych zdrojov. V diskusii stanovisko Rady riaditeľov podporil M. Jakubík. Hlasovanie prebiehalo po komorách a predložený návrh nebol schválený (*Uznesenie č. 5*).

K bodu 8

V bode Rôzne sa do diskusie nikto neprihlásil.

K bodu 9

K. Gmucová poďakovala všetkým prítomným za účasť a zasadnutie snemu o 10:55 hod. ukončila.

V Bratislave 6. júna 2022

Zapísal: Radoslav Passia

Overila: Daniela Antolová

Katarína Gmucová
predsedníčka Snemu SAV

Uznesenia prijaté na zasadnutí Snemu SAV dňa 24. 05. 2022

Uznesenie č. 1

Snem SAV berie na vedomie kontrolu správnosti zápisnice z predchádzajúceho zasadania snemu a kontrolu plnenia uznesení.

Uznesenie č. 2

Snem SAV ruší svoje uznesenie č. 3 zo dňa 15. decembra 2020.

Uznesenie č. 3

Snem SAV berie na vedomie informáciu o aktuálnej situácii v SAV prednesenú predsedom SAV P. Šajgalíkom.

Uznesenie č. 4

Snem SAV berie na vedomie informáciu o rozpise rozpočtu SAV na rok 2022 v zmysle snemom schválených zásad prednesenú podpredsedom SAV J. Koppelom.

Uznesenie č. 5

Snem SAV neschválil Dodatok č. 1 k Zásadám návrhu a rozdelenia rozpočtu akadémie na rok 2022.